

Warszawa, dnia 28 września 2024 r.

**SZEF
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH**

301.050.7.2024.1.K0752

Janina Bui

W związku z Pani petycją, skierowaną do Szefa UdSKiOR, w sprawie przyznania członkom rodzin po zmarłych Sybirakach prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 14 sierpnia 2020 r. *o jednorazowym świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom zesłanym lub deportowanym przez władze ZSRR*, przedstawiam stanowisko w tej sprawie.

W polskim systemie wsparcia osób zasłużonych dla naszej niepodległości i represjonowanych przez oba totalitaryzmy istnieje zasada, że świadczenia pieniężne - co do zasady - wypłacane są tylko bezpośrednim ofiarom represji. Jedynym wyjątkiem od niej są dodatki pieniężne dla wdów po kombatantach i niektórych ofiarach represji - ale i tak świadczenia im przyznawane są znacznie niższe niż świadczenia dla samych ofiar represji.

Przyjęcie założenia kierowania wsparcia do bezpośrednich ofiar represji ma swoje źródło w fakcie, że niewiele jest państw w Europie, gdzie skala represji obu totalitaryzmów wobec obywateli była tak znaczna jak w Polsce. Zatem już zadośćuczynienie wyłącznie bezpośrednim ofiarom generuje bardzo poważne wydatki z budżetu państwa.

Znaczne skutki finansowe były też powodem tak późnego uchwalenia ustawy przyznającej świadczenia dla Sybiraków – przypomnę, że pierwszy projekt takiej ustawy został wniesiony do Sejmu w 2009 r., zaś ostatecznie świadczenia przyznano w 2020 r. Skoro więc parlament miał opory by uchwalić ustawę, na mocy której świadczenia otrzymać miało ok. 30 tys. osób, to szanse, że gotów byłby uchwalić ustawę, której beneficjentami byłoby co najmniej 300 000 rodzin po zmarłych przed 2020 r. Sybirakach są znikome.

Z tych powodów nie przewiduje się wszczęcia prac nad rządowym projektem przyznającym świadczenia dla rodzin osób represjonowanych w ZSRR.

Na zakończenie chciałbym zwrócić uwagę, że niniejsza petycja została skierowana do Urzędu, który – jako organ władzy wykonawczej – ma ograniczone możliwości jej pozytywnego załatwienia. Petycję można składać jednak również bezpośrednio do Sejmu i Senatu, które uchwalają obowiązujące w Polsce prawo i ich możliwości uwzględnienia petycji są większe. Zatem jeśli sposób załatwienia petycji przez Urząd jest dla Pani niesatysfakcjonujący, może Pani złożyć petycję również do Sejmu lub Senatu.

DYREKTOR
Biura Dyrektora Generalnego
Tomasz Lis